

www.ujpestszi.hu

Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye

1042. Budapest, Deák Ferenc u. 93.
Tel: 231-6010, 231-0000 Fax: 390-4370
E-mail: titkarsag@ujpestszi.hu

SZAKMAI PROGRAM

Jóváhagyta Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatának Képviselő Testülete, a
..../2016. (XI.) sz. határozatával, 2016. november napján.

A szakmai program módosítása 2017. január 1. napjától hatályos

Készítette: Dr. Varga József

Jóváhagyta: Wintermantel Zsolt
polgármester

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény általános célja, feladata és alapelvei	3. oldal
1.1. Az intézmény adatai szervezeti egységei	4. oldal
1.2. Partnerintézményekkel történő együttműködés módja.....	5. oldal
1.3. A szolgáltatásokról szóló tájékoztatás helyi módja	6. oldal
2. Ellátottak körének demográfiai mutatói, szociális jellemzők, ellátási szükségletek	6. oldal
3. „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthona	9. oldal
4 Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	20. oldal
4.1. Az ellátottak jogai.....	20. oldal

Mellékletek

házi rend

ellátási megállapodás

1. Az intézmény általános célja, feladata és alapelvei

Újpest Önkormányzatának Szociális Intézmény (továbbiakban: intézmény) szolgáltatásainak biztosításával **célunk**, a működési területünkön élő, szociálisan hátrányos helyzetű, koruk és egészségügyi, mentálhigiénés állapotuk miatt rászorult emberek intézményi szolgáltatások keretében történő ellátása, a békés, kiegyensúlyozott időskor biztosítása, az idős emberek életminőségének javítása, az idősek személyre szabott gondozása, a tevékeny, aktív élet biztosítása, önrendelkezésük tiszteletben tartása, az idősek jogtudatos magatartásának erősítése, véleményük kikérése és figyelembe vétele, az egyéni szükségletekhez igazodó komplex gondozás biztosítása, szakmaközi, intézményközi együttműködés, a mentálhigiéné, mint intézményi szemlélet érvényesülése a gondozás minden területén, családi, közösségi és társadalmi kapcsolatok fenntartása, ápolása, az otthon nyitottsága, társadalmi integráció, a város életében való részvétel, közösségi programokon, rendezvényeken való megjelenés, a város intézményeivel való kapcsolattartás, együttműködés és nyitottság az elfogadottság érdekében, a szakemberek folyamatos képzése, terepgyakorlatok szervezése, korszerű gondozási módszerek alkalmazása, szakmai képzések, tanfolyamok. Célunk továbbá a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó szociális munka. Az Alapító Okiratban is rögzített szolgáltatások nyújtásával a szociális és gyermekvédelmi feladataink végzése során tiszteletben tartjuk a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendszerét és tradícióit, támogatást nyújtunk a gyermekek ellátása, gondozására, testi, szellemi fejlődése, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói tevékenység ellátásához.

Hangsúlyos feladatunk, hogy szervezzük és összehangoljuk az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújtunk és megismertessük e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogassuk az azokhoz való hozzáférést.

Feladataink eredményes teljesítése érdekében együttműködünk a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel, figyelemmel kísérjük a szociális és gyermekjóléti ellátások jogszabályi környezetének változását, más szolgáltatók eredményeit.

A szakterületet érintően részt veszünk pályázatokon, új innovatív programok kidolgozásában. A megfogalmazott célhoz kapcsolódóan intézményünk a preventív és korrekatív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybevevők önálló életvitelének és készségeinek erősítéséhez, önkéntesek és segítő közösségek bevonásával. A munkánk során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával klienseink érdekének, a gyermekek védelmének szem előtt tartása.

Ebből következően munkánk során tudatosan vállaljuk:

- ismereteinknek, készségeinknek és értékrendünk folyamatos fejlesztését,
- a szociális munka etikai kódexében rögzített normák betartását,
- önismeretünk, személyiségünk folyamatos fejlesztését,
- szakmai tudásunk folyamatos gyarapítását,
- a forrásrendszerekkel való kapcsolat kiépítését, a meglévő kapcsolatok formálását,
- a kliensek problémamegoldó kapacitásának, eszköztárának fejlesztését,
- a hátrányos helyzetűek és a kisebbségben élők társadalmi képviselését,
- társadalmi normák, értékek közvetítését a kliensek felé,
- a helyi szociálpolitika formálását,
- a társadalmi szolidaritás erősítését.

Alapelveink: az emberi méltóság tisztelete, az önkéntesség, az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, az egyén szükségleteire szabott segítségnyújtás; valamint az egyént körülvevő természetes és mesterséges erőforrások közötti hatékony, egymást segítő, építő jellegű együttműködés. Munkánk során betartjuk a szociális munka etikai kódexét: nemre, korra, társadalmi és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, nemi irányultságra, fogyatékkosságra és egészségi állapotra való tekintet nélkül, valamint bármely egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával végezzük. Szakmai tevékenységünk során a titoktartást és az információk felelős kezelését biztosítjuk.

1.1. Az intézmény adatai szervezeti egységei

Az intézmény a szolgáltatási körébe tartozó feladatait a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.), a végrehajtásukra kiadott kormányrendeletek és ágazati miniszteri rendeletek, valamint a Budapest Főváros IV. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének rendeletei határozzák meg.

Az intézmény feladatait önálló szakmai szervezeti egységek útján látja el.

Az intézmény megnevezése:	Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye
Az intézmény rövidített elnevezése:	Újpest SZI
Az intézmény székhelye, címe:	1042. Budapest IV. ker. Deák F. utca 93. Tel: 231-0000, 231-6010; Fax: 390-4370; e-mail: titkarsag@ujpestszi.hu
Az intézmény fenntartója:	Budapest Főváros IV. ker. Újpest Önkormányzata
Az intézmény felügyeleti szerve:	Budapest Főváros IV. ker. Újpest Önkormányzatának Képviselő-testülete 1041 Budapest, István u. 14.
Család- és Gyermekjóléti Központ	1042. Budapest IV. ker. Deák F. utca 93. Tel: 370-4107; Fax: 272-0451; e-mail: gvejo@ujpestszi.hu Tel.: 369-06-02; Fax: 370-1777; e-mail: csaladsegito.szolgalat@ujpestszi.hu
Utcai - lakótelepi szociális munka	1042 Budapest Rózsa u. 8. Tel: 369-5401
I. „Őszi Fény” Integrált Gondozási Központ és „Sárga Rózsa” Idősek Klubja”	1046. Budapest, Tungram u. 9.

Tel: 230-5363; 230-1125;
Tel/Fax: 230-1592; Fax: 370-4179;
e-mail: oszifeny@ujpestszi.hu

II. „Őszi Fény” Integrált Gondozási Központ és „Őszkacsintó” Idősek Klubja”
1044. Budapest, Nagyszombati u. 17.
Tel: 233-2474;
e-mail: oszkacsinto@ujpestszi.hu

III. „Őszi Fény” Integrált Gondozási Központ és „Bársonyszív” Idősek Klubja”
1042. Budapest, Király u. 15.
Tel: 380-4945; 369-1154;
Fax: 370-2830;
e-mail: barsonysziv@ujpestszi.hu

„Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthona 1042. Budapest Hajnal utca 15.
Tel/Fax: 369-4368; 369-4107
e-mail: gyao@ujpestszi.hu

Az integrált intézményben az ellátást és szolgáltatást biztosító szakmai önálló szervezeti egységek szakfeladatait és az intézményi struktúrát és a szakágazati azonosítókat részletesen a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

Az intézmény szakmai, szervezeti egységei, és a hatásköreiben meghatározott feladatok közötti megosztásáról az intézmény vezetője gondoskodik, a szervezeti egységeket szakmai vezetők irányítják, akiket az intézményvezető bíz meg.

1 2. Partnerintézményekkel történő együttműködés módja

Az intézmény család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezeti egység számára az ágazati szabályozások értelmében alapvető feladat a szolgáltatások szervezése, koordinálása, a szociális és gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztető élethelyzetek megelőzése érdekében. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjait, az együttműködés módját és a jelzési kötelezettség elmulasztásának következményeit az Szt. és a Gyvt. szabályozza.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival és a partnerintézményekkel való együttműködés módját a szóbeli vagy írásos együttműködési megállapodás tartalmazza. A megállapodás megkötését megelőzi a személyes találkozás, kölcsönös látogatás, az együttműködés alapjának, módjának tisztázása, a szükséges adminisztrációs rend kidolgozása, az esetleges nyomtatványok elkészítése. Az „Együttműködési Megállapodás” az intézmény működési dokumentumainak része, mely valamennyi munkatárs számára ismert és elérhető kell, hogy legyen. A partnerektől, az észlelő- és jelzőrendszeri tagoktól érkezett írásos jelzésre írásban, a szóbeli jelzésre szóban tesz visszajelzést az esetért felelős munkatárs.

Továbbá szoros az együttműködés az Önkormányzatokkal, kiemelt együttműködés a XVI. kerületi Önkormányzattal, egyéb szociális intézményekkel, civil szervezetekkel, tartós bentlakásos intézményekkel, egészségügyi szolgáltatókkal.

A fent említett szervezetekkel a kapcsolattartás telefonon, levél útján, és interneten keresztül valósul meg, illetve személyes találkozókkal is az Őszi Fény Integrált Gondozási Központ által szervezett rendezvényeken.

1.3. A szolgáltatásokról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény az általa nyújtott szolgáltatásokat, az igénybevétel lehetőségeit és feltételeit az ellátási területén élők, valamint más érintettek számára is elérhető módon és helyen nyilvánosságra hozza. Annak érdekében, hogy az intézmény szolgáltatásait a lakosság minél szélesebb körben megismerhesse, szoros kapcsolatot tart más szociális, gyermekvédelmi és egészségügyi szolgáltatókkal, oktatási-nevelési intézményekkel, egyéb a gyermekek fejlődését elősegítő szervezetekkel, egyházakkal.

Fentiekén túl, - időszakosan – szórólapok segítségével ismerteti ellátási feladatait, valamint azokról a helyi írott és elektronikus sajtó útján is tájékoztatást nyújt.

Az intézmény honlapja folyamatosan naprakész információkat tartalmaz, amely mindenki számára hozzáférhető a www.ujpestszi.hu oldalon.

Lakossági fórumokon, közösségi rendezvényeken pl.: egészségnapon is részt vesznek az intézmény munkatársai, illetve az intézmény maga is szervez ilyen akciókat, pl.: nyílt nap a gondozási központ telephelyein, melyeken szintén kiemelt figyelmet fordít a lakosság tájékoztatására.

2. Ellátottak körének demográfiai mutatói, szociális jellemzők, ellátási szükségletek

A IV. kerületi népesség kor és nem szerinti összetételét tekintve szinte valamennyi korcsoportban jellemző a nők számának magasabb aránya, illetve a fiatal középkorúak hiánya. Ez már 2009. elején is érvényesült azzal a kiegészítéssel, hogy 2009-től erősödött a IV. kerületben is az idős nők és férfiak aránya. A tendenciára egyébként az is jellemző, hogy főleg az idős nők szociális ellátása kerül a közel jövőben a megoldandó problémák homlokterébe. A kerületben 2009. évtől lassú mérséklődést mutat a népesség természetes fogyása és a kerületből való ki és bevándorlás aránya kiegyenlítőddött. A meghatározó jellemzők legfontosabbika az előregedés, mely általában az egészségállapot romlásával, az aktivitás csökkenésével, a kiszolgáltatottság növekedésével jár együtt.

Népességi adatok

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Születés	1057	1062	1078	1023	1043	934	953	920	935	1006
Házasságkötés	617	552	578	429	445	537	460	502	525	545
Halálozás	1470	1814	1419	1339	1343	1308	1153	1125	1020	1111

A lakónépesség megoszlása 2015-ben

	Lakónépesség	
Férfi	Nő	Együtt
49118	58637	107755

Korcsportos bontás

Korcsport	Férfi	Nő	Együtt
0-3 éves	2023	1947	3970
4-6 éves	1593	1574	3167
7-14 éves	3552	3364	6916
15-16 éves	866	818	1684
17-18 éves	949	864	1813
19-24 éves	3385	3440	6825
24-45 éves	18007	19695	37702
45-65 éves	12442	15978	28420
65-100 éves	5377	9293	14670
Összesen	46400	54828	101228

Forrás: 2012. év

Munkaerőpiaci tendenciák

A foglalkoztatás szempontjából továbbra is hátrányos helyzetben vannak az 50. életévüket betöltött munkanélküliek, az alacsony, vagy nem piacképes végzettséggel rendelkezők, a fogyatékkal élők, a speciális helyzetben lévő nők és a roma lakosság.

A hátrányos helyzetű csoportba tartozók közé sorolhatjuk még az állami gondozottakat, a büntetés végrehajtási intézetből szabadultakat, a szenvedélybetegeket, a társadalmi beilleszkedési zavarral küzdőket.

A roma lakosság helyzete

A legnagyobb és a diszkrimináció által leginkább veszélyeztetett csoport Magyarországon a cigányság, akik az átlagnál jóval hátrányosabb helyzetben vannak. A csökkenő nem-roma népességgel szemben létszámuk nő, és a demográfiai előrejelzések szerint a következő 50 évben népességen belüli arányuk a jelenlegi 5%-ról 11%-ra emelkedik.

Szociális körülményeiket, gazdasági helyzetüket tekintve a romák a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportját alkotják.

Az iskolázatlan és szakképzetlen romák számára az elsődleges munkaerőpiac alig kínál kereső foglalkozást, és még az alkalmi munkavállalás területén is hátrányban vannak. Így sokuk számára kizárólag a családi pótlék és a szociális juttatások biztosítják a megélhetéshez szükséges jövedelemforrást, ezért a roma háztartások nagy része él tartós szegénységben. Az állandósuló, tartós munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyegeti a romákat az elkerülhetetlen inaktivitás normává rögzülésének veszélye. Munkavállalásukat számos tényező nehezíti, így alacsony képzettségi szintjük, a munkaerőpiacon tapasztalható diszkrimináció, továbbá a munkaadók egy részében élő előítélet.

A fogyatékkal élők, csökkent munkaképességűek helyzete

A fogyatékkal élők a legsérülékenyebb társadalmi csoportnak minősülnek. A munkavégzésben, a hétköznapi élet valamennyi területén jelentős hátrányt szenvednek, boldogulásukat számos tényező hátráltatja. Kiszolgáltatottságuk a lakhatás, a közlekedési eszközök használata, a munkavállalás esélye, a kulturális és a társadalmi életben való részvétel, a költségigényesebb élet során egyaránt megmutatkozik.

Igen nehéz a csökkent munkaképességűek foglalkoztatásának megoldása. Ha egyszer munkanélkülivé váltak, szinte bizonyosra vehető, hogy egyéb hátrányaik mellett ez állandó

státuszuk lesz. A rehabilitációs foglalkoztatás keretében jelenleg csak a Szociális Foglalkoztató tud munkát biztosítani a fogyatékkal élőknek.

A nők helyzete

Bár a vonatkozó jogszabályok tiltják a nemek szerinti hátrányos megkülönböztetést, azonban a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a speciális helyzetben lévő nők.

Speciális helyzetben lévő nők közé soroljuk:

- a kismamákat, a kisgyermeket, nevelőket,
- a 45 év feletti nőket,
- a sokgyermekes családanyákat,
- a gyermeküket egyedül nevelő nőket.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A gyermekintézmények rugalmatlan nyitva tartása nehezíti a munkavállalást.

A kisgyermek vállalása a nők foglalkoztatási esélyét 37%-kal rontja, míg a férfiakét 8%-kal növeli. Magyarországon a kismama korosztály, azaz a 25-34 éves nők foglalkoztatottsága az európai átlagnál is jelentősen alacsonyabb. A kisgyermekes nők foglalkoztatottsága minden korosztályban messze elmarad a gyermektelen, illetve nagyobb gyermeket nevelő kortársaikétól. Az aktív, sokszor magasan képzett és tapasztalt kismamák 3-5 év GYES után könnyen inaktívvá válhatnak.

A munkanélküliek helyzete

A marginalizálódás elkerülése érdekében nem elég a munkanélküliek passzív ellátásának biztosítása, hanem aktív eszközökkel elő kell segíteni visszakerülésüket a foglalkoztatásba. Ennek alapvető formája a munkaközvetítés, amely területen a munkaügyi központok kerületi kirendeltségének van, szinte egyedüli lehetősége. A munkaügyi központokon kívül nem jött létre más intézményrendszer, a központok viszont csak a probléma egy szeletével foglalkoznak. A munkanélküliek érdekérvényesítési, jogi, szociális, mentálhigiénés támogatását komplex egységben a családsegítők segítik.

Aktív eszközként igen hatékonyan bizonyulhat a továbbképzés és az átképzés.

Az idősek helyzete

Az időskorú népesség arányának növekedése - hasonlóan az országos tendenciához - a IV. kerületre is jellemző, bár Újpest kor - összetétele kedvezőbb, mint a fővárosi átlag. Ez a néhány évvel ezelőtt gyermeket vállaló fiatalok dinamikus beköltözésével is magyarázható. Káposztásmegyeren - annak ellenére, hogy már a második fiatal generáció nő fel - növekszik a gondoskodást igénylő idősek száma, akiknek ellátását biztosítani kell. A fogyatékoságok közül előtérbe kerülnek a szerzett fogyatékoságok ilyen pl. a hallás, látás; valamint a mozgásszervi panaszok.

„Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthona

Fenntartója	Budapest Főváros IV. kerület Újpesti Önkormányzat
székhelye:	1041 Budapest, István út 14.
A szolgáltató székhelye	Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye 1041 Budapest Deák Ferenc utca 93.
telephelye	„Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthona 1042 Budapest Hajnal utca 15. tel: 369-4107

Ágazati azonosító: S0028402S0052555
Engedélyezett férőhelyek száma: 24 fő

Az 1997. évi XXXI. Tv. a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében Újpest Önkormányzata hozta létre olyan **3 – 18** éves korú gyermekek befogadására, akik ellátása átmenetileg valamilyen ok miatt családon belül nem megoldható, illetve átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradtak, vagy veszélyeztetett élethelyzetben vannak. Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye (továbbiakban: SZI) keretén belül működik. Az „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthona (továbbiakban: gyermekotthon) segítséget nyújt – a Gyermekjóléti Központokkal együttműködve – a gyermek családba történő visszatéréséhez, vagy nevelésbe vételéhez.

A gyermekotthon egységes szakmai irányítás mellett két, egyenként 12 fős gyermekcsoporttal működik:

- a **3 – 10** éves korú gyermekek ellátása az I. csoportban működik,
- a **10 – 18** éves korú gyermekek ellátása a II. csoportban történik.

Ügyfélfogadási idő: folyamatosan

Ellátási kötelezettséggel ellátott terület

Budapest Főváros IV. kerület Újpest – IV. kerület közigazgatási területe.

Szerződés keretében ellátott terület

Budapest Főváros XV. és XVI. kerület közigazgatási területe

Az ellátandó célcsoport

Budapest Főváros IV. kerületében (ellátási szerződéssel a Budapest Főváros XV. és XVI. kerületében) állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel, illetve a kerületben lakcímmel nem rendelkező, de életvitelszerűen tartózkodó gyermekek összességére terjed ki **3 – 18** év között.

A kerületben lakcímmel nem rendelkező gyermek felvételét a szülő, vagy törvényes képviselő kérelme alapján a Polgármester külön eljárás keretében engedélyezheti.

Ellátottak körének demográfiai mutatói, szociális jellemzők, ellátási szükségletek, kapacitás adatok

Újpest lakossága csökkenő tendenciát mutat, a népességi adatok szerint (forrás: KSH) 2012. évben 101.228 fő élt Újpesten, ebből 17.550 fő volt a 18 év alatti gyermek. A IV. kerületi népesség kor és nem szerinti összetételét tekintve szinte valamennyi korcsoportban jellemző a nők számának magasabb aránya, illetve a fiatal középkorúak hiánya. A kerület lélekszámának csökkenésével együtt csökkent a gyermekek létszáma is.

A kerületre jellemző, hogy a lakosság 40%-ka lakótelepi lakásban él. Peremkerület lévén sok a vidékről Budapestre költöző család, akik ezt a budapesti albérleti árat még meg tudják fizetni, így életvitelszerűen a kerületben laknak, ellátásra itt tartanak igényt, bár bejelentett lakcímük nem itt van (!), hanem vidéken. A beköltöző fiatal családok között (is) magas a csonka család aránya, sok a gyermeket egyedül nevelő szülő. A vidékről felköltözők távol élnek családjuktól, kapcsolati háló nem, vagy kevésbé működik. Anyagi, családi háttér hiányában, illetve alacsony iskolázottságuknál fogva a munkaerőpiacon kiszolgáltatott helyzetben vannak, így egyetlen változás a családban (pl. munkahely elvesztése) dominánszerűen hozza magával a többi problémát.

A gyermekek átmeneti otthonában a felvételtel készülő családfákból és beszélgetésekből kiderül, hogy az egyszülős családok évek óta sodródó életet élnek, s ez a „valahogy lesz” életforma már az ő szüleiket is jellemezte, tehát generációról-generációra adódik tovább. A szülői szerepek hiányosak (!), sok esetben nem, vagy kevésbé működnek.

Nem a kerület sajátossága, de itt is tetten érhető a gyermekek napi „5 perces” nevelése. A legtöbb családban cca. ennyi idő jut a kamaszokkal gyerekekkel való „foglalkozásra”. Ugyanakkor az is egyre gyakrabban fordul elő a pénz, a megélhetés utáni hajszában, hogy a jómódú családoknál sem jut elegendő figyelem a gyerekekre, s azért kezd csavarogni, lógni, drogozni, kallódnia a gyermek, főleg a kamaszok.

Figyelemreméltó és kedvezőnek nem mondható értékváltozások indultak meg a magyar társadalomban az elmúlt 10 évben, s ezt a KSH demográfiai adatai is megerősítik. Az élettársi kapcsolatok elfogadottságának növekedése; a gyermektelen 30-35 éves nők arányának emelkedése; a gyermektelenség megítélésének növekvő elfogadottsága elég negatív demográfiai jövőképet vetít elénk. Riasztó az a jelenség, hogy 2012-ben az újszülött gyermekek 9%-ának volt egyedülálló az édesanyja (Murinkó –Földházi 2012). Egyre jellemzőbb, hogy a gyermekek az anyjukkal élnek együtt (2011-ben 91,7 százaléka a gyermekeknek az anyjával élt) változtatott nevelőapákkal. Ez a tendencia összefügghet azzal, hogy napjainkban a nők nagyobb aránya vállal egyedül, tartós párkapcsolat nélkül gyermeket, mint korábban. A 15-18 évesek korcsoportjában már közel minden 5. gyermek egyszülős családban él (forrás: KSH), s ez azt jelenti, hogy a „védőhálót” egyre többen igénylik napjainkban. A gyermek és a család körüli védőhálónak fontos része a gyermekek átmeneti otthona, ahol a szülői jogok még megtartottak, s van még remény a folyamat megállítására, visszafordítására.

A feladat ellátásához szükséges kapacitás

Az otthon személyi feltételei:

Az Aranyhíd Gyermekek Átmeneti Otthona 24 gyermeket fogadhat be. A gyermekek átmeneti otthonának szakmai munkáját 1 otthonvezető irányítja.

A gyermekotthonban két csoport ellátása biztosított:

- Egy csoportban (maximum 12 gyermek) 1 fő nevelő, 1 fő gyermekvédelmi asszisztens és 3 gyermekfelügyelő (váltott munkarendben) végzi tevékenységét.
- Az otthonban családgondozó, pszichológus, gyermekorvos, védőnő, képzőművészeti szakkörvezető, gondnok és biztonsági őr dolgozik még.

A szociális segítők szakmai fejlődéséhez, személyiségük, integritásuk védelméhez, a munkáltató biztosítja a belső (ISO oktatás) és külső továbbképzéseket (kreditpontok megszerzése), a szükséges szakmai támogató szolgáltatásokat (szupervízió, esetmegbeszélés, kiegészítő tréning).

Személyes kompetenciák:

- Adekvát kommunikáció
- Empátia
- Hitelesség
- Kapcsolatteremtő készség
- Kompromisszumkészség
- Visszacsatolási készség
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Konszenzuskészség

Szakmai kompetenciák:

- A csoportdinamikai jelenségek jellemzőinek ismerete
- A kommunikáció fajtáinak, a kommunikációs zavaroknak az ismerete
- A konfliktusok fajtáinak és a konfliktuskezelés módjainak ismerete, azok alkalmazásának készsége
- A kötődés és biztonságérzet fontosságának ismerete
- A segítő beszélgetés jellemzőinek ismerete, alkalmazása
- A szakma etikai szabályainak és dilemmáinak ismerete
- A szakmai együttműködés etikai szabályainak ismerete és alkalmazásának készsége
- Kompetencia-határok ismerete és tiszteletben tartása
- Csoportvezetői ismeretek, s ezek alkalmazásának készsége
- Fejlődés lélektani ismeretek
- Pedagógiai alapismeretek
- Szociálpolitikai alapismeretek
- Családi szerepek és szerepkonfliktusok, a családi életciklusok ismerete.

Tárgyi feltételek:

- Megfelelő mennyiségű és minőségű helyiség a gyermekek elhelyezésére (lakószobák, közös tartózkodásra, tanulásra, játékokra szolgáló helyiségek, mellékhelyiségek)
- Helyiség a személyes beszélgetésekre, terápiás munkára, belső programok megvalósítására
- Akadálymentesített épület
- raktározás feltételeinek a biztosítása
- Irodai eszközök, telefon, számítógép, nyomtató, fax, internet, nyomtatványok, papír, boríték, bélyeg, esetedossiék, nyilvántartások, adatlapok
- Gépjármű a gyermekek szállításához

Szakmai koncepció:

Az újpesti önkormányzat a lakosság arányához képest nagyobb kapacitású (24 férőhelyes) gyermekek átmeneti otthonát üzemeltet. A szabad kapacitás terhére a fenntartó ellátási szerződést köt olyan önkormányzatokkal, akik nem üzemeltetnek gyermekek átmeneti otthonát.

Az otthonba bekerülő gyermekek többsége sok problémával küzdő családokból kerül be. A bekerülés módjától függetlenül, akár a gyermek saját kérésére, akár a szülő/törvényes képviselő kérésére, akár a család- és gyermekjóléti központ javaslatára, vagy a gyámhivatal határozata alapján kerül sor az ellátásra, arra törekszünk, hogy minél részletesebben feltárjuk a bekerülés okait. **Szakmai koncepciónk alapja a team munka**: a team munka összhangját a szülővel, a család- és gyermekjóléti központokkal, oktatási intézményekkel, védőnővel, gyermekorvossal, gyámhivatallal való együttműködés, közös problémamegoldás képezi.

Arra törekszünk, hogy a bekerülő gyermek minél előbb haza kerülhessen családjához, vagy ha az távol élénk, hogy a családban nincs biztosítva a gyermek további megfelelő szeretetteljes ellátása, veszélyeztetettsége nem szűnt meg, akkor jusson mielőbb szakellátásba. Az átmeneti otthonba kerülő gyermekek ugyanis éppen elég hányattatásnak vannak kitéve a szülők állandó vándorló életmódja miatt, amelyet a gyermekek megfogalmazni ugyan nem tudnak, de közben nagyon is vágnak a megnyugvásra, a biztonságra, a törődésre. A gyermekek átmeneti otthonát tehát egyfajta válaszótnak is tekinthetjük, ahol akkor cselekszünk jól, ha a gyermek érdekeit tartjuk szem előtt és időben teszünk azért, hogy a gyermek hazakerüljön, vagy nevelésbe vétele megtörténjen.

Az „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthona működésének alapelvei

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.
- A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani, vagy utógondozói ellátásban részesül. A fogyatékkal élő gyermek számára pedig a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.
- A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A 14. életévét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A 12. életévét be nem töltött gyermek átmeneti gondozását (a 7.§ (2) bekezdésében foglaltak kivételével) elsősorban helyettes szülőnél kell biztosítani. A szülő gyermekek ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz.
- A gyermek mielőbbi családi környezetébe való visszatéréséhez támogatás nyújtása, illetve ennek megghiúsulása esetén a számára legmegfelelőbb megoldás megkeresése.
- A gyermeknek joga van az őt érintő kérdésekben véleményt nyilvánítani, valamint az őt érintő kérdésekben tájékoztatni kell.

- A testi és értelmi fogyatékos gyermekeknek különleges gondoskodáshoz van joga.
- Tilos a gyermekek faji, nemzetiségi, vallási vagy más hasonló szempont szerinti megkülönböztetése, illetve joga van faji, etnikai szokásait gyakorolni és annak érvényt szerezni.
- A gyermek joga, hogy az otthonban tartózkodásának ideje alatt a társai részéről őt érintő méltóságot sértő bánásmód, megalázó büntetés, szabadságától való időszakos megfosztás, bántalmazás ne történjen.
- A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint szóban és/vagy írásban panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdekképviseleti fórumánál:
 - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
 - a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
 - az iratbetekintés megtagadása esetén.

Az „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthonának célja

Az otthon célja, hogy szervesen illeszkedve a kerület gyermekvédelmi rendszerébe, speciális segítséget nyújtson a szociálisan, mentálisan teljesítőképességük határára sodródott szülőknek és gyermekeknek. A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermek gondozásának időszakos átvállalásával támogatást nyújt a család és a gyermek átmeneti problémáinak megoldásához. A gyermekotthon a Család- és Gyermekjóléti Központ családgondozóival/ezetmenedzsereivel együttműködve segítséget nyújt a felmerülő problémák feltárásában és azok megoldásában.

Az „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthonának feladata

- A gyermek teljes körű ellátása, ahol állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, megfelelő nevelésben, oktatásban részesül.
- A gyermek mielőbbi családi környezetébe való visszatéréséhez támogatás nyújtása, illetve ennek meghiúsulása esetén a számára legmegfelelőbb megoldás megkeresése.
- A gyermek befogadása indokolt, ha: a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémái, indokolt távolléte, vagy más akadályoztatása miatt a gyermek ellátását a családban nem tudja biztosítani.
- A gyermek felvételéről az otthonvezető dönt az illetékes családgondozó javaslatára, szülői beleegyezéssel. Bemutakozás a szülőknek, gyermeknek és a gyermek bemutatása az otthon lakóinak és dolgozóinak.
- A gyermek felvétele és az ehhez szükséges iratanyagok kitöltése.
- Felvételkor a szülővel megállapodás kötése.
- A gyermekotthon vezetője értesíti a gyámhivatalt, ha a gyermek két éven belül ismételt átmeneti gondozásra szorul (1997. évi XXXI. Törvény 47. § 4/b)
- Ismertetni a házirendet, a napirendet, és az elvárásokat.
- Elsődlegesen a szülő feladata gyermeke óvodába, iskolába kísérése, de akadályoztatása esetén az otthon ezt a feladatot napi szinten átvállalja.
- Az átadott ruházatról és felszerelésről leltár készítése.
- Bemutatni a helyét, a szobáját és a szekrényét.

- Szükség esetén a gyermek megfürdetése, ruháinak kimosása.
- Az illetékes család- és gyermekjóléti központtal a családra vonatkozó közös célkitűzések megfogalmazása a törvényi kereteknek megfelelően.
- A problémát és a közös célkitűzést figyelembe véve gondozási – nevelési terv készítése.
- A megállapodásban meghatározott időtartam lejárta után esetmegbeszélő/esetkonferenciákon való részvétel.
- A közös célkitűzések nyomon követése, nehézségek átbeszélése és a problémákban való segítségnyújtás.
- Folyamatos kapcsolattartás és tájékoztatás nyújtása az illetékes társintézményeknek.
- A gyermek várható kikerülése előtt esetmegbeszélő/esetkonferencia összehívásának kezdeményezése.
- Az ellátás megszűnése esetén a gyermek kiadása csak szülőnek/törvényes képviselőnek, vagy a hatóság által megbízott személynek lehet.
- Az eltávozáskor szükséges adatlapokat alá kell írni, a címet - ahová a gyermeket viszi - rá kell írni.
- Az átadó leltárt el kell készíteni és átadni az átvett felszereléseket, ruhákat.
- A gyermek személyi anyagát lezárni, feltüntetni rajta a szükséges adatokat.
- A gondozott gyermek számára naponta, az életkornak megfelelő, legalább ötszöri, legalább egy alkalommal meleg, az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkezést kell biztosítani, az energia- és tápanyag beviteli, illetve élelmiszer-felhasználási ajánlásokat tartalmazó jogszabályban foglaltaknak megfelelően.
- Az ellátottak tájékoztatása az étkezések módjáról, beeszlási jogukról az ételkészítésbe (tízórai és az uzsonna).
- Ha a gondozott gyermek egészségi állapota indokolja, részére az orvos előírásainak megfelelő étkezést kell biztosítani.
- A fogyatékkal élő gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.
- A teljes körű ellátás részeként nyújtott ruházat gyermekenként legalább 6 váltás fehérneműt, valamint 3 váltás hálóruhát, továbbá az évszaknak megfelelő legalább 2 váltás hétköznapi (otthoni és utcai) felsőruhát és cipőt, valamint alkalmi és sport ruházatot tartalmaz. A ruházattal kapcsolatos költségek éves összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-ánál.
- A ruházat tisztításáról, javításáról az ellátást nyújtó gondoskodik, amelybe olyan mértékben vonja be a gondozott gyermeket, amely életkorának megfelelően tőle elvárható.
- Az ellátást nyújtó a gondozott gyermek szükségletei, valamint a ruházat elhasználódása szerint gondoskodik a ruházat beszerzéséről, cseréjéről, pótlásáról.
- A szülők bevonása a gyermekek körüli teendőkbe pl. ruhák rendezése, pótlása, javítása körüli munkákba a szülőszerep erősítése céljából, vagy iskolába kísérés.
- A személyi higiéné biztosítása, valamint a textíliával való ellátás keretében gyermekenként biztosítani kell legalább a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételeket, tisztálkodási és testápolási szereket, valamint textíliákat, a csecsemők és kisgyermekek ellátásához szükséges anyagokat, eszközöket, 3 váltás ágyneműt. A gyermek gondozása szempontjából elengedhetetlenül szükséges a szülő véleménye, vállalása kompetenciájának megtartása érdekében (pl. ágynemű le és felhúzása, vagy milyen saját tisztálkodási szert használ a gyermek, mit vásároljon az otthon pl. hosszú hajának ápolásához)
- Az iskolai oktatásban, szakképzésben részt vevő gondozott gyermek számára biztosítani kell az első szakképzettség megszerzéséhez szükséges tandíjat, a

tankönyveket, tanszereket és egyéb iskolai felszereléseket, valamint utazó- és kézitáskát, továbbá az iskolába járással kapcsolatban felmerülő költségeket (pl. tanulóbérlet).

- A gondozott gyermek számára biztosítani kell a felzárkóztatás, illetve a tehetségfejlesztés költségeit.
- A gondozott gyermek részére biztosítani kell olyan eszközöket – különösen jegyet, bérletet az utazáshoz, postai költségeket a levelezéshez és a telefonáláshoz –, amelyek segítségével hozzátartozóival, illetve a gyámságát ellátó személlyel kapcsolatot tarthat.
- A gyermek szabadidejének hasznos eltöltése érdekében az ellátást nyújtónak szabadidős programokról kell gondoskodnia.
- A különleges vagy speciális ellátást igénylő, valamint a kettős szükségletű gondozott gyermek számára a fejlődéséhez, fejlesztéséhez, gyógyulásához, rehabilitációjához és terápiájához szükséges és indokolt eszközök beszerzéséről a fenntartó gondoskodik.
- A gyermekek átmeneti gondozását - lehetőség szerint, - iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

- A 3 éven felüli gondozott gyermeket személyes szükségleteinek kielégítésére havonta zsebpénzzel kell ellátni. A zsebpénz havi összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének:
 - 5%-ánál 3-10 éveseknél,
 - 13%-ánál 10-14 éveseknél,
 - 18%-ánál 14 év felettiéknél.
- A zsebpénz felhasználásáról a gyermek maga dönt, a 6 éven aluliaknak külön segítséget kell nyújtani ebben.
- A gyermek felügyelete a gondozás egyik legalapvetőbb feladata, amely állandó folyamatos megfigyelést és a személyes rendelkezésre állást jelenti. A felügyelet intenzitása függ a gyermek életkorától és állapotától is.
- A gyermek ápolása során is törekedni kell az állandóságra (a család saját gyermekorvosa, saját védőnője.) Megbetegedés esetén a szülőt azonnal értesíteni kell és az otthonnak gondoskodnia kell a beteg gyermek orvosi ellátásáról, gyógyszereinek megvásárlásáról.

A gyermek kapcsolatot tart a törvényes képviselővel és a család többi tagjával (nagyszülők, testvérek) személyesen illetve telefonon, a házi rend szabályainak megfelelően. Ha a szülő akadályoztatva van (pl. kórházi kezelés), ilyenkor elvinni a gyermeket a szülőhöz.

- A lakóhelyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt gyermek ideiglenes gondozása során fel kell tárni a gyermek felügyelet nélkül maradását előidéző okokat, és egyidejűleg haladéktalanul értesíteni kell a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, illetve a Család- és Gyermekjóléti Központot a további átmeneti gondozás vagy más gyámhatósági intézkedés megtétele céljából.
- A lakóhelyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt gyermek további átmeneti gondozásához minden esetben be kell szerezni a szülő vagy más törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát. A gyámhatóságot értesíteni kell a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermekéről az ideiglenes gondozásról való értesítést követő három napon belül nem gondoskodik, vagy nem járul hozzá, nem kéri azt, vagy a gyermek visszakérülése a szülőjéhez ellentétes a gyermek érdekeivel.

- Az ellátást nyújtó a kapcsolattartás során folyamatosan tájékoztatja a hozzátartozót a gondozott gyermek neveléséről, fejlődéséről és a vele kapcsolatos fontosabb eseményekről.
- Az otthonnak segítenie kell az ellátottak vélemény nyilvánításának lehetőségeit és önszerveződésüket (a rendszeres gyermek önkormányzati gyűlés, a gyermekek fórumának előkészítését, megtartását, a kérések, kérdések továbbítását, dokumentálását, figyelembevételét).

A gyermekotthon rendszeres szolgáltatásai

Az otthon – céljának elérése érdekében – feladatainak ellátásán túl rendszeres szolgáltatásokat nyújt az alábbi területeken:

- Szabadidős programokon való részvétel biztosítása. A gyermekek érdeklődési körének és képességeinek megfelelően alkalmanként különböző programok szervezése.
- Heti egy alkalommal kézműves foglalkozáson való részvétel. Az adott évszakra jellemző kreatív tevékenységek folytatása.
- Klubfoglalkozásokon való részvétel. Szabadidejük hasznos eltöltésére különböző lehetőségek kínálása, valamint hely biztosítása ezekhez.
- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai tanácsadó szolgáltatáshoz való hozzájutás elősegítése.
- Pszichológiai tanácsadás biztosítása, a szakember tanácsadó segítségére igényt tarthat a gyermek vagy szülője is.
- Az otthon családgondozója által ügyintézési tanácsadás, mentálhigiénés segítségnyújtás a nehéz helyzetben lévő családoknak.
- Az otthon gyermekfelügyelői gyakorlati segítséget nyújtanak a kisgyermekes szülőknek a babák megismerésében, nevelésében, amely hozzájárul ahhoz, hogy a szülő hatékonyabbá válhasson, alkalmasabb lehessen gyermeke nevelésére.
- Szükség esetén, az önálló közlekedésre nem képes gyermekek saját gépkocsival történő szállítása az óvodába, oktatási intézménybe.
- Gyermekorvosi ellátás biztosítása: heti vizit, szükség esetén betegellátás, higiénés ellenőrzés, étlap ellenőrzés.
- Védőnői tanácsadás, konzultáció biztosítása hetente.

Az Otthon időszakos szolgáltatásai:

- Kerületi és fővárosi rendezvényeken való részvétel.
- A nyári szünidő alatt a gondozott gyermekek táboroztatása, továbbá kirándulások megszervezése.
- Ünnepek, rendezvények tartása (farsangi ünnepség, pünkösöd, húsvét, gyermeknap, mikulás, karácsony).
- Egészségügyi prevenciós előadások.
- Bűnmegelőzési felvilágosító előadások.
- Életkezdesi felkészítő tanfolyam kamaszoknak (háztartásvezetési, főzési alapismeretek megszerzése, banki ügyintézés megtanítása, okmányok beszerzésének ügyintézése stb.)
- Egyéni foglalkozások biztosítása sajátos nevelési igényű gyermekeknek a tanulásban, vagy magatartási problémáik leküzdésében.

Az ellátás igénybevételének módja, időtartama:

- Az ellátás biztosítása a gyermek kérelmére, a szülő/törvényes képviselő kérésére, család-és gyermekjóléti központ javaslatára, a gyámhivatal határozata alapján történik határozatlan időre, de maximum 1 évig, amely indokolt esetben meghosszabbítható 6 hónappal, vagy a tanév végéig.
- A gyermek befogadása indokolt, ha: a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémái, indokolt távolléte, vagy más akadályoztatása miatt a gyermek ellátását a család nem tudja biztosítani.
- Olyan gyermek számára, aki lakóhelyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt, ideiglenes jelleggel, állapotának megfelelő ellátást és éjszakai bentlakást (a továbbiakban: ideiglenes gondozást) kell biztosítani. Ilyen esetben a szülőt értesíteni kell a beköltözésről.
- A gyermek felvételéről az otthonvezető dönt az illetékes családsegítő/esetmenedzser javaslatára, a szülő/törvényes képviselő kérésére, a gyermek kérésére, illetve a gyámhivatal kezdeményezésére. Krízisellátás esetén a kérelmet azonnal el kell bírálni.
- Az ellátást a szülő/törvényes képviselő és az intézmény által kötött Megállapodás alapján biztosítjuk.
- Az átmeneti gondozás megkezdéséről, illetve annak megszűnéséről/megszüntetéséről a gyermek szülőjének lakóhelye - ennek hiányában a tartózkodási helye - szerinti Család- és Gyermekjóléti Központot, illetve védelembe vételi eljárás esetén a gyámhivatalt kell értesíteni.
- A gyermek átmeneti gondozása megkezdésekor - ha az előreláthatólag harminc napnál hosszabb lesz - elkészítjük a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási nevelési tervet, amely rögzíti a munkamegosztást a szülő, a családgondozó/esetmenedzser és az otthon között (ÁTG-1. adatlap).

Térítési díj

A 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 14.§, és a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat 23/2010. (VIII.23.) rendeletében foglaltak szerint a fizetendő személyi térítési díjat GYÁO vezetője állapítja meg.

Térítési díjjal kapcsolatos eljárásrend (megállapítása, összege, elbírálása és a méltányossági kérelem)

- A gyermekek átmeneti gondozása esetén a személyi térítési díj megállapításánál a gyermekek családjában az egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni.
- A szülő/törvényes képviselő a gyermek felvételekor nyilatkozik családjában az 1 főre jutó jövedelméről. (328/2011. (XII.29) Korm. rendelet 5. számú melléklete) A szülő/törvényes képviselő 8 napon belül köteles az otthonvezetőnek 30 napnál nem régebbi jövedelemigazolást átadni. **Ennek elmulasztása esetén a szülőt nyilatkoztatni kell a jövedelemről.**
- A szülőnek/törvényes képviselőnek a jövedelem igazolás benyújtását követően havi személyi térítési díj kerül megállapításra, melyet a tartásra kötelezett hozzátartozó elfogad, vagy él a méltányossági elbírálás lehetőségével, s a fenntartóhoz fordul a kézhezvételtől számított 8 napon belül. Ebben az esetben a fenntartó dönt a kérelemről.
- Ingyenes ellátást kell biztosítani, ha a térítési díjra kötelezett nem rendelkezik jövedelemmel.

- A szülő/törvényes képviselő köteles a személyi térítési díjat megfizetni.
- A személyi térítési díjat a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell megfizetni.
- Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az otthonvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére.
- Átmeneti gondozás esetén a személyi térítési díjat akkor is teljes hónapra kell megállapítani, ha az ellátást a hónap nem minden napján vették igénybe. (lásd 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet IV. fejezet).
- A személyi térítési díj összege - átmeneti gondozás esetén- igénybevevőnként nem haladhatja meg a családban az 1 főre jutó rendszeres havi jövedelem 50 %-át.
- A családi pótlék legfeljebb 50%-áig, annak természetben történő nyújtásának elrendelése esetén a pénzfelhasználási tervbe befoglalható a természetbeni juttatás átmeneti gondozás térítési díjára történő felhasználása a gyermek legjobb érdekének figyelembe vételével.
- Az otthonvezető háromhavonta kimutatást készít a felhalmozódott térítési díjtartozásokról és azt a fenntartóhoz negyedévente eljuttatja. A 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet 15. § (3) rendelkezésének megfelelően, melyben tájékoztatja a fenntartót a térítési díjhátralékról, annak behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.

Méltányossági kérelem esetén:

- Az átmeneti otthon vezetője konzultál a család- és gyermekjóléti központ családgondozójával, és kéri a javaslattételét, amennyiben az a méltányosságot indokoltnak tartja.
- Az otthonvezető összeállítja a Népjóléti Bizottság számára a méltányossági kérelmet. A kérelembe részletezi az átmeneti gondozás okát, az ellátás időtartalmát, a család anyagi helyzetét, a térítésre kötelezett fizetési nehézségének okát. A méltányossági kérelemhez csatolja a fizetésre kötelezett kérelmét, amiben részletezve vannak a bevételei, kiadásai, és fizetési ellehetetlenülése: hátralékai, kölcsönei, adósságai –és ennek okait.
- Az otthonvezető az előkészített méltányossági kérelmet továbbítja a fenntartó felé, aki a Népjóléti bizottság elé terjeszti. A Népjóléti bizottság döntése értelmében a térítési díj hátralékát elengedik, vagy méltányosságból csökkentik, vagy nem támogatják azt. Ez után kerül megállapításra a véglegesen befizetendő térítési díj, illetve a hátralék.

Az ellátás megszűnésének/megszüntetésének módjai, jogorvoslati lehetőség:

Az ellátás megszűnésének esetei:

- Megszűnik az ellátás, ha - határozott idejű elhelyezés esetén - letelt a megjelölt időtartam, illetve a meghosszabbított időtartam.
- Megszűnik az ellátás, ha a jogosultsági feltételek már nem állnak fenn.

Az ellátás megszüntetésének esetei:

- A gyermekotthon vezetője megszünteti az ellátást, ha - önkéntesen igénybe vett ellátás esetén - a szülő/törvényes képviselő kéri az ellátás megszüntetését,
- A gyermekotthon vezetője megszünteti az ellátást, ha a gyermekek átmeneti gondozása alapjául szolgáló okok az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.
- A gyermekotthon vezetője megszünteti az ellátást, ha a jogosult a házirendet ismételten, súlyosan megsérti.

Jogorvoslati lehetőség:

A gyermekotthon vezetője az önkéntesen igénybe vett ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról írásban értesíti a törvényes képviselőt. Egyet nem értés esetén a jogosult szülője/törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Ha az ellátást a gyámhatóság vagy a helyi képviselő-testület határozata alapozza meg, az ellátást csak határozat szüntetheti meg.

Haladéktalanul értesíteni kell a gyámhivatalt, ha:

- Az átmeneti gondozás ideje letelt, de a gyermek nem térhet vissza családjába.
- Az átmeneti gondozás időtartama nem telt le, de nyilvánvalóvá vált, hogy a gyermek nem térhet vissza családjába.
- A hatósági intézkedések során a családba fogadásra, az ideiglenes hatályú elhelyezésre, vagy a nevelésbe vételre, illetve az örökbefogadásra egyaránt sor kerülhet. A hatósági intézkedés megvalósulását az otthon segíti (elhelyezési tárgyalás, szakértői bizottság, ismerkedés a nevelőszülővel) és addig gondoskodik a gyermekről, amíg a jogerős hatósági intézkedés végre nem hajtható. Végül az otthon a gyermeket a gyámnak, a másik intézménynek, a nevelőszülőnek átadja, vagy odaszállítja.

Együttműködés más intézményekkel, civil szervezetekkel, szakemberekkel:

Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja: Az átmeneti gondozás egyik alapelve, hogy a megoldás kulcsa nem egy személy kezében van, hanem mindazokéban, akik érintettek egy adott gyermek esetében. Annak érdekében, hogy hatékonyan működjön az átmeneti gondozás, nélkülözhetetlen az együttműködés, a team munka

Az együttműködés formái:

Team-megbeszélés: az intézményen belül szervezett rendszeres megbeszélés, amit a szakmai vezető tart. A résztvevők kizárólag az otthon munkatársai.

Tematikája:

- Az aktuális feladatok meghatározása
- Az aktuális napi ügyek megbeszélése
- Az új, gondozásba vett gyermekekről, illetve családokról való tájékoztatás
- Brainstorming (ötletbörze)

Esetmegbeszélés

Az intézményen belül a team tagjai tájékoztatják egymást a család aktuális helyzetéről.

Tematikája:

- A gyermekekkel kapcsolatos információátadás
- Az egyes gyermekek helyzetének definiálása
- Közös gondolkodás
- A gyermekekkel kapcsolatos aktuális feladatok meghatározása és a felelősök kijelölése
- A gyermekekkel kapcsolatos aktuális feladatok meghatározása és a felelősök kijelölése
- A gyermekek iskolai ügyeinek, a család problémáinak, a gyermek és a szülő teendőinek megbeszélése.

Esetkonferencia az otthonon kívüli munkatársakkal

Résztvevői a gyermekkel kapcsolatban lévő egyéb intézmények szakemberei: a család- és gyermekjóléti központ családsegítője, oktatási-nevelési intézmény pedagógusa, a jelzőrendszer egyéb érintett tagjai. Célja: az erőforrások feltérképezése, a hatékony családgondozás megtervezése.

2. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

2.1. Az ellátottak jogai

A gyermekek átmeneti gondozása során kiemelt figyelmet fordítunk – a törvényekben és nemzetközi egyezményekben rögzített – gyermeki jogok védelmére.

A Gyermekek Átmeneti Otthona az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi-lelki egészséghez való jogra. A gyermekek ügyeinek intézése során az intézmény biztosítja a gyermeki jogok védelmét és elősegíti a szülő jogainak érvényesülését. Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Az intézményvezető köteles biztosítani továbbá, hogy az intézményi elhelyezés során az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybe vevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást, különös figyelemmel az ellátást igénybe vevő szociális rászorultságának tényére.

Az intézmény, illetve munkatársai a segítséget kérő által közölt adatokat más személyekkel - ideértve az adatközlő hozzátartozóit is -, csak a segítséget kérő beleegyezésével közölhetik. Nem köti a titoktartás, ha az adatok közlésére jogszabály kötelezi. Az intézmény dolgozója a hivatali tevékenysége során tudomására jutott információkat személyes céljaira nem használhatja fel.

Az intézmény főállású dolgozója, illetve a vele közös háztartásban élő hozzátartozója a segítséget kérővel tartási, életjáradéki, illetve öröklési szerződést nem köthet, annak gyámjaként, illetőleg gondnokaként, - kivéve a hivatásos gondnok beosztású munkatársat - nem jelölhető ki.

Fenti jogok védelmét biztosítják az intézmény dolgozóin kívül az Érdekképviselői Fórum működtetése, valamint a gyermekjogi képviselővel történő szoros kapcsolattartás is, akinek neve és elérhetősége a fogadótérben kifüggesztésre került.

Az ellátott és törvényes képviselője sérelme esetén panasszal élhet. Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Ha határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

A lakosság tájékoztatása az önkormányzat és az intézmény internetes honlapján, a kerületi újságban, szórólapokon, plakátokon keresztül történik.

A Szakmai Program mellékletei:

- Gyermek Átmeneti Otthona Háziarendje (1. sz. melléklet)
- Megállapodás tervezete (2. sz. melléklet)